

Bilde: Hedvig Antoinette Halgunset/Forsvaret

Godkjent i Utvalg for helse, oppvekst og kultur 9.6.2021

Veteranplan

MELHUS
KOMMUNE

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Føringer	2
3. Bakgrunn.....	2
3.1 Målgruppe	2
3.2 Status Melhus kommune.....	2
3.3 Forskning	2
4. Etablerte tiltak i Forsvaret.....	4
4.1 Anerkjennelse.....	4
4.2 Ivaretagelse	4
4.3 Oppfølging.....	5
5. Lokale tiltak i Melhus kommune	5
5.1 Anerkjennelse.....	6
5.1.1 Veterandagen 8. mai	6
5.1.2 Krigsminnesmerker.....	6
5.1.3 FN-dagen 24. oktober.....	6
5.1.4 Forsvarets minnedag	6
5.2 Ivaretagelse	7
5.2.1 Tilbud i NAV.....	7
5.3 Oppfølging.....	7
5.3.1 Tjenestetilbud.....	7
5.3.2 Kompetanse.....	8
5.3.3 Veterankontakt.....	8
5.3.4 Utredning- og behandlingstilbud Værnes	8
5.3.5 Lokaler	8
5.3.6 Nettside	8
6. Økonomi	8
7. Evaluering	9
8. Oppsummering.....	9
9. Kontaktpunkt.....	10

1. Innledning

Siden 1947 har 100.000 nordmenn tjenestegjort i internasjonale operasjoner, som omfatter 100 operasjoner på fire kontinenter. Ivaretagelsen av personell fra internasjonale operasjoner er et samfunnsansvar for alle sektorer (I regjeringens oppfølgingsplan fra 2014). «I tjeneste for Norge» som omhandler ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste oppfordres kommuner som har innbyggere som har vært i internasjonal tjeneste å utarbeide en kommunal handlingsplan.

2. Føringer

Regjeringen iverksatte et arbeid for å bedre veteranenes posisjon som resulterte i St.meld. nr.34 «Fra vernepliktig til veteran» (2008-2009). Denne skulle bidra til å skape større forståelse i samfunnet for veteranenes oppdrag, situasjon og behov.

Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011-2013) og Regjeringens oppfølgingsplan av 2014 konkretiserte og videreførte dette arbeidet. Handlingsplanen la derfor føringer for å styrke samfunnets anerkjennelse og ivaretagelse av personellet, mens oppfølgingsplanen bl.a. oppfordret kommunene til å ta et større samfunnsansvar ved å utarbeide kommunale veteranplaner.

Utdrag av tiltak 14 i Regjeringens oppfølgingsplan:

«Det bør legges til rette for bedre samhandling og utvikling av lokale tiltak for oppfølging og ivaretagelse av personell som har vært i internasjonal tjeneste».

3. Bakgrunn

3.1 Målgruppe

Veteranplanens målgruppe er veteraner og deres familiemedlemmer som er bosatt i Melhus kommune.

Med veteran menes «alle norske statsborgere som har deltatt eller deltar i fredsbevarende, fredsopprettende eller statsbyggende innsats i andre land, fra utenriks-, justis- og forsvarssektoren».

3.2 Status Melhus kommune

På grunn av personvernreglene blir ikke navn på veteraner offentliggjort. Dette betyr at kommunen ikke har oversikt over hvem de er og hvor mange veteraner som er bosatt i Melhus kommune.

Forsvaret opplyser imidlertid at det i Melhus kommune er oppført 162 veteraner som har tjenestegjort fra 1978 og frem til i dag. Veteraner fra operasjoner før 1978, som for eksempel Tysklandsbrigaden, legges til dette antallet.

Veteraner vi har vært i kontakt med under utarbeidelse av planen sier det er naturlig å orientere seg mot Trondheim der det allerede er etablert treffpunkt og ulike arrangement for veteraner.

3.3 Forskning

Pilotprosjekt Østerdalen 2011-2014 var et samarbeid mellom kommunene Elverum og Åmot og Forsvaret, og hvor målsetningen var å utvikle og prøve ut tiltak som kunne bidra til en mer langsiktig,

systematisk og kompetanse-basert oppfølging av veteraner og deres familier med fokus på lokalt og regionalt nivå. Pilotprosjektet var inndelt i delprosjektene helse, familie og oppfølging.

Pilotprosjekt Østerdalen er av den oppfatning at Norge har et godt helse- og sosialvesen og at oppvekstvilkårene generelt er gode. Forsvaret og deres oppfølgingssystemer vurderes også som svært gode sett i internasjonal målestokk. De konkluderer likevel med at strukturer og ordninger rundt veteranfeltet må ivareta:

- At tjenesteytere i og utenfor helsetjenesten har tilstrekkelig kompetanse for å utøve sine oppgaver
- At feltets aktører evner å samhandle på en effektiv måte
- God koordinering av tiltak som rettes mot veteranen og veteranfamilien
- At fokus på stresshåndtering og forebygging av stressrelaterte lidelser hos veteranen og veteranfamilien forsterkes
- At det igangsettes forskning rettet mot familieområdet med utgangspunkt i norske forhold.

I 2013 kom Statistisk sentralbyrå (SSB) med rapporten «Veteraners levekår». Rapporten understreker at personell som har tjenestegjort i utlandet gjennomgående har god helse og stor grad av yrkesdeltakelse i forhold til øvrig befolkning. De fleste er heltids yrkesaktive, har samme sykefravær som referansegruppen, og de har høyere inntekter fordi de er i heltidsarbeid. I forhold til den fysiske og psykiske helsen er den minst like god som for referansegruppen. Når det gjelder egenvurdert helse, langvarig sykdom og psykiske vansker, er også her resultatene de samme som for referansegruppen. De benytter helsetjenester i samme grad som referansegruppen, men benytter fastlegen noe mindre. Veteranene i undersøkelsen er aktive personer, har gode sosiale nettverk og arbeider med frivillig arbeid for organisasjoner. Dette gjelder de fleste veteraner, men det finnes også en andel som har hatt opplevelser som påvirker deres helse negativt og øker risikoen for at de faller ut av arbeidsmarkedet. Ifølge rapporten kan god oppfølging etter tjenesten hjelpe denne gruppen veteraner.

Institutt for militærpsykiatri og stressmestring, Forsvarets sanitet, gjennomførte i 2012 en undersøkelse, Afghanistanundersøkelsen, med formål om å kartlegge psykisk helse hos norske veteraner som hadde tjenestegjort i Afghanistan. Undersøkelsen har tittelen «Norske Afghanistanveteraner: stigma, barrierer og helsehjelp» og er omtalt i en vitenskapelig artikkel fra 2016. Studien viser at 6 % av afghanistanveteranene oppgir å ha søkt helsehjelp for psykiske plager i etterkant av tjenesten. De som hadde søkt hjelp, rapporterte hyppigst angst- og søvnplager, og flertallet oppga å ha mottatt hjelp hos sin fastlege. To av tre veteraner som gjennom spørreskjemaet ble identifisert med enten angst, depresjon, posttraumatisk stress, søvnvansker eller alkoholproblemer, hadde ikke oppsøkt helsehjelp. De viktigste barrierene mot å søke hjelp blant de med alvorlige plager var ønske om å håndtere plagene selv og bekymring for konsekvenser for videre internasjonal tjeneste og karriere i Forsvaret.

Veteraner gir imidlertid uttrykk for at de ønsker å motta helsehjelp hos helsepersonell som har kunnskap om og ekspertise på militære forhold.

I Riksrevisjonens rapport 3:9 (2013 – 2014) om ivaretagelse av veteraner fra internasjonale operasjoner er det vurdert om veteraner fra internasjonale operasjoner får god hjelp og oppfølging, slik det er lagt til grunn i Stortingets vedtak og forutsetninger. Rapporten konkluderte med at belastningen på Forsvarets personell i forbindelse med utenlandstjeneste er høy, at veteraner med psykiske helseplager i mange tilfeller ikke får den hjelpen de trenger, at tilretteleggingen for

deltakelse i arbeidslivet er mangelfull, at behandling av erstatningssaker på grunn av psykiske belastningsskader tar til dels lang tid og at kompetanse om veteraner ikke i tilstrekkelig grad er gjort tilgjengelig for alle deler av det sivile hjelpeapparatet.

UNIFIL - undersøkelsen 2016 - En etterundersøkelse av norsk militært personell som tjenestegjorde i Libanon i årene 1978–1998 hadde som formål å undersøke forekomst av psykiske lidelser blant norske UNIFIL-veteraner som har tjenestegjort i Libanon fra 1978 til 1998. Resultater av undersøkelsen viser at den sannsynlige forekomsten av psykiske lidelser blant norske UNIFIL-veteranene i dag er på 12,4 prosent. Konklusjonen er at den psykiske helsetilstanden blant norske UNIFIL-veteraner i all hovedsak er god, med forekomst av psykiske lidelser lavere enn, eller sammenliknbar med, befolkningen ellers.

4. Etablerte tiltak i Forsvaret

4.1 Anerkjennelse

Forsvaret anerkjenner veteranenes tjeneste bl.a. ved utdeling av medaljer. Et slikt system for dekorasjoner kom på plass først på midten av 2000-tallet, og hadde tilbakevirkende kraft til 1947. I dag gjennomføres det medaljeseremonier i forbindelse med hjemkomst, hvor også familiene blir invitert.

I tillegg til medaljer for deltakelse, finnes det også stridsdekorasjoner. Disse kan tildeles individuelt for mot og tapperhet i strid ut over det som kan forventes.

Forsvaret arrangerer markeringer på flere steder i Norge 8. mai. I tillegg kommer en rekke markeringer i regi av kommuner, ulike foreninger og organisasjoner.

Forsvarets minnedag ble innstiftet i 2007 av Forsvaret for å hedre personell som har omkommet i tjeneste. Minnedagen er fastsatt til første søndag i november måned. Minnedagens hovedarrangement finner sted på Akershus festning i Oslo, med ytterligere arrangementer ved forsvarrets avdelinger andre steder i Norge og utlandet.

Over hele Norge er det reist en rekke minnesmerker over personer og begivenheter knyttet til krigshendelser og forsvarsrelatert aktivitet opp gjennom historien, som minner oss om mot og motstand og symboliserer grunnleggende verdier i Forsvaret.

4.2 Ivaretakelse

Forsvarets Veteransenter på Bæreia ved Kongsvinger er åpent for veteranene og deres familier både før, under og etter utenlandstjenesten, og her tilbys bl.a. ulike aktiviteter, jobbsøkerkurs og gjensynstreff.

Forsvaret har familiekoordinatorer på sine tjenestesteder for å kunne yte bedre støtte til forsvarsfamiliene, samt at ansatte tilbys samlivskurs for seg og samboer/ ektefelle. I tillegg har Forsvaret en egen avdeling som ivaretar arbeidsgiveransvaret mens soldatene er ute i tjeneste. Denne avdelingen er et viktig kontaktpunkt mellom den som deltar i en internasjonal operasjon og familien hjemme

Forsvaret har opprettet ulike telefonnumre og kontaktpunkt for råd og veiledning om veteranrelaterte spørsmål fra veteraner og familier, samt et gratis krisetelefon-tilbud i samarbeid med Kirkens SOS. Ett av disse tilbudene er «Forsvarets åpne dør» som er et tilbud til alle veteraner og deres familier, og består av et tverrfaglig team med både militært og sivilt ansatte.

Det finnes også flere landsdekkende organisasjoner som veteranene kan tilslutte seg på frivillig basis, som f.eks.:

- Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO) med lokalavdeling Trøndelag - for militært personell som har deltatt i internasjonale operasjoner og deres pårørende.
- Veteranforbundet SIOPS - en medlemsorganisasjon for skadde i internasjonale operasjoner.

4.3 Oppfølging

Militært personell går i dag gjennom grundig selektering, medisinsk klarering og lengre samtrening før deltakelse i internasjonale operasjoner. Både før, under og etter tjenesten følges de opp av militært helsepersonell gjennom medisinsk ut- og innklarering, samt samtaler med psykolog/psykiater. Forsvaret har også et spesielt oppfølgingsansvar i ett år etter hjemkomsten, blant annet for å sikre en god overgang til den sivile helse- og omsorgstjenesten når det er nødvendig. Forsvaret har også noen tilbud og kontaktpunkter for veteraner og deres familier, som kan benyttes hele livet.

Forsvaret, ved Forsvarets sanitet (FSAN), tilbyr veteraner oppfølging ved Institutt for militærpsykiatri og stressmestring eller Nasjonal militær medisinsk poliklinikk når det er behov for det. Disse er et supplement til sivil helsevesen, og kan tilby blant annet rådgivning om helseplager relatert til utenlandstjeneste, utredning og kortvarig behandling av psykiske lidelser.

4.4 Frivillige veteranorganisasjoner

Det finnes flere landsdekkende organisasjoner som veteranene kan tilslutte seg på frivillig basis, f.eks.:

- Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO) med lokalavdeling Trøndelag – for militært personell som har deltatt i internasjonale operasjoner og deres pårørende.
- Veteranforbundet SIOPS – en medlemsorganisasjon for skadde i internasjonale operasjoner.

5. Lokale tiltak i Melhus kommune

Melhus kommune har tatt utgangspunkt i Regjeringens handlings- og oppfølgingsplan, og ønsker med lokale tiltak å bidra til å styrke veteranenes posisjon gjennom økt anerkjennelse og forståelse.

Målene for kommunens arbeid med veteraner er:

- At kommunen viser anerkjennelse og ivaretagelse av veteranene
- At ansatte skal ha tilstrekkelig kompetanse om veteraners særskilte behov
- At det er god koordinering og samhandling av tiltak til veteraner og deres familier

Med bakgrunn i dette vil våre lokale tiltak være skissert innenfor de tema som Forsvaret benytter, nemlig anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging.

5.1 Anerkjennelse

Kommunen skal vise anerkjennelse for den innsatsen veteranene har gjort gjennom sin deltakelse i internasjonale operasjoner. Seremonier og offentlige markeringer er et viktig og synlig uttrykk for samfunnets anerkjennelse av både innsatsen og den enkelte veteran.

5.1.1 Veterandagen 8. mai

Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune inviterer veteraner fra alle kommuner i fylket til å delta på en markering hver 8. mai. Etter en seremoni i Nidarosdomen tilbys en enkel servering i Erkebispegården, samt at det utdeles fylkesnål og kommunenål til de som ikke allerede har mottatt denne utmerkelsen. Dette arrangementet er et etablert tilbud som synes å være godt kjent og verdsatt, også for veteraner i Melhus. Kommunen vil bidra til at arrangementet blir kunngjort på sine nettsider.

5.1.2 Krigsminnesmerker

I Melhus legges det ned krans ved to krigsminnesmerker 17.mai:

- Bauta ved Kroa eldresenter
- Kjelstad, ved Lundamo

5.1.3 FN-dagen 24. oktober

Skolene kan vurdere å benytte lokale veteraner fra operasjoner med FN-mandat i undervisningen i forbindelse med FN-dagen eller der det vil passe med øvrige undervisningsplaner. Dette for å synliggjøre Norges bidrag i internasjonale operasjoner. Veterankontakten har ansvar for å etablere dialog med kultur- og oppvekstsektoren for å sikre informasjon om planen og bistå med å etablere kontakt med lokale veteraner.

Dersom det er et ønske fra veteranene, kan det også vurderes en lokal markering hvor kommunen kan legge til rette for leie av lokaler og eventuell annen bistand.

5.1.4 Forsvarets minnedag

Forsvarets minnedag, første søndag i november måned, er etablert for å hedre personell som har omkommet i tjeneste. Det kan være naturlig å knytte denne til kirken, som allerede markerer Allehelgensdag som en minnedag for de døde denne dagen. Kommunen er i dialog med Melhus kirkekontor vedrørende dette, og vil for øvrig være behjelpelig dersom det er ønske om annen markering.

5.2 Ivaretakelse

Kommunene er ansvarlig for at personer som er bosatt i kommunen skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. For ansatte i kommunen og fastleger vil det være viktig å vite at årsaken til fysiske og psykiske helseplager kan være belastninger knyttet til internasjonale oppdrag, også når dette ligger langt tilbake i tid. Det er også viktig at familien blir godt ivaretatt.

5.2.1 Tilbud i NAV

Veteraner i Melhus skal, som øvrige innbyggere, forholde seg til sitt lokale NAV-kontor når det er aktuelt. Ved behov vil NAV Melhus kontakte NAV Elverum som har etablert et eget kompetansemiljø for veteransaker som alle NAV-kontor kan benytte. Dette senteret kan bidra med:

- Støtte og innspill i konkrete saker til veteran og samarbeidsaktører
- Identifisere og forstå årsakssammenheng
- Oversikt over hvem som kan bistå veteranen i forhold til hans/hennes utfordringer

5.3 Oppfølging

Tilbud til veteraner i Melhus skal ivaretas av kommunens allerede etablerte tjenester som må sørge for at tilbudene blir tilpasset veteranens og/eller eventuelt andre familiemedlemmers behov. Dette gjelder bl.a. helse- og velferdstjenestene, barnehager og skoler, fastlegene, NAV og andre.

Det er imidlertid avgjørende at veteranene selv oppgir sin status som veteran for at kommunen skal kunne imøtekomme de behov som utenlandstjenesten ev. har medført, da det som tidligere nevnt ikke gis opplysninger om hvem dette gjelder. Om veteranen oppgir dette er det avgjørende for at bistanden skal være til hjelp at mottakerne i de kommunale tjenestene har kunnskap om veteraner og om behov som kan oppstå.

5.3.1 Tjenestetilbud

Fastlegene er vanligvis den første veteranene møter i kommunehelsetjenesten og som kan henvise til spesialisthelsetjenesten og andre tiltak når det er nødvendig. Fastlegens ansvarsområde er å forebygge, diagnostisere og behandle somatiske og psykiske lidelser.

Helse og velferdskontoret/koordinerende enhet vil ved henvendelse kartlegge og vurdere veteranen/familiens samlede behov og på denne bakgrunn sørge for å samordne og koordinere innsatsen slik at tjenestene oppleves som helhetlig. Kommunen har egen rutine for oppfølging av barn som pårørende.

Helsestasjonene og skolehelsetjenesten møter alle barn og ungdommer i kommunen. Tilbudet er et lavterskel forebyggende helsetjenestetilbud, og oppslutningen er nært opptil 100% oppmøte. Gjennom et standardisert forebyggende helseprogram tilbys alle barnefamilier, barn og ungdom et tilbud om både helsekontroller og helsesamtaler med lege og helsesykepleier. Dette gir ansatte i helsestasjon og skolehelsetjenesten en unik mulighet i å snakke med barn og ungdom som har foreldre eller andre nære personer som veteraner. Gjennom det systematiske helseprogrammet fra fødsel til vg. skole opprettes det ofte en god tillitt, og det kommuniseres mye om situasjonen barn og ungdom har på hjemmebane. Helsepersonellet som jobber helsefremmende og forebyggende er

opptatt av å normalisere fremfor å skape bekymring. For noen barn og unge med foreldre eller andre nærpersoner som veteraner kan familiesituasjonen oppleves som vanskelig. Barna kan være f.eks. være redde for at mamma eller pappa skal dø ute på oppdrag, og derfor er det viktig at helsesykepleier prater med barn og unge og gir konkrete råd og veiledning. Ofte kan det å snakke om følelser til den av foreldrene som er hjemme, være en frykt for en ytterligere belastning.

5.3.2 Kompetanse

Kommunen vil sørge for å bekjentgjøre lokal veteranplan og samtidig vise til alle regionale ressurs- og kompetansesentre som kan kontaktes ved behov, både intern i egen organisasjon og til innbyggerne i kommunen gjennom kommunens digitale plattformer.

For å sikre god ivaretagelse vil kommunale tjenesteytere innen helse og oppvekst og NAV gis spesifikk opplæring om de utfordringer veteraner og deres pårørende kan oppleve og hvordan ulike problemstillinger og helseutfordringer kan forebygges og håndteres. Enhet arbeid (NAV), psykisk helse og rus, i samarbeid med veterankontakten, gis ansvaret for å koordinere opplæringen internt. Det utarbeides en egen plan for dette. Veterankontakten vil i møter med fastlegene og i LSU (lokalt samarbeidsutvalg) bringe informasjon om planen og veteranenes særskilte behov inn, med mål om at helsetjenestene i Melhus kommune sammen øker kunnskapen på området og bedre vil kunne nå/møte de av veteranene som har behov for helsehjelp.

5.3.3 Veterankontakt

Rådmannen vil sørge for å etablere en egen veterankontakt som skal være en kontaktperson og et bindeledd mellom kommunen og veteraner, andre kommuner, Forsvaret og andre aktuelle aktører. Videre skal veterankontakten ha oversikt over kommunens tilbud til veteraner og deres familier, samt ha kunnskap om fagfeltet.

5.3.4 Utredning- og behandlingstilbud Værnes

Institutt for militærpsykiatri og stressmestring – team Midt-Norge som er lokalisert på Værnes, gir tilbud om utredning og behandling til veteraner. Kontakt med teamet formidles via Forsvaret.

5.3.5 Lokaler

Kommunen vil legge til rette for lokaler til lokale veterantreff eller lignende, dersom ønskelig.

5.3.6 Nettside

Vedtatt veteranplan er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

6. Økonomi

Det er ikke foreslått tiltak som krever ekstra kostnader, da det legges opp til at veteranene benytter eksisterende tilbud og tjenester. De kompetansehevende tiltakene inngår i kommunens budsjettammer.

7. Evaluering

Veteranplanen skal evalueres høsten 2022 for å videreutvikle og forbedre planen. Kommunen har ansvar for å gjennomføre evalueringen og for å invitere lokale veteraner til medvirkning i denne forbindelse.

8. Oppsummering

8.1 Mål og tiltak

SLIK VIL VI HA DET - Veteraner og deres pårørende skal oppleve:	SLIK GJØR VI DET:
Anerkjennelse >	<ul style="list-style-type: none"> • Markering av 8.mai – veteraner fra alle kommuner i fylket inviteres til seremoni i Nidarosdomen med påfølgende enkel servering i Erkebispegården. Utdeling av fylkesnål og kommunenål • Det nedlegges krans ved krigsminnesmerker 17.mai • FN- dagen kan markeres ved bruk av lokale veteraner ved skolene – veterankontakten bistår i å etablere dialog mellom skoler og lokale veteraner • Knytte markeringen av forsvarets minnedag til kirken ved markering av Allehelgensdagen
Ivaretagelse >	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon om veteranplanen gjøres tilgjengelig på kommunens hjemmeside • Det opprettes en veterankontakt med ansvar for og oppfølging av veteranplanen, dialog med veteranene og veteranforeningene • Nav Melhus skal ved behov i veteransaker etterspørre råd og veiledning fra kompetansemiljøet ved NAV Elverum
Oppfølging >	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte innen seksjonene helse og velferd, kultur og oppvekst skal gis spesifikk opplæring og informasjon om de utfordringer veteraner og deres pårørende kan oppleve og hvordan de bør imøtekommes og håndteres. Egen plan for kompetansehevende tiltak utarbeides • Ved henvendelse til helse- og velferdskontoret vil koordinerende enhet kartlegge, samordne og

	<p>koordinere innsatsen slik at tjenestene oppleves som helhetlige</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helsestasjon og skolehelsetjenesten møter alle barn og unge. Gjennom et standardisert forebyggende helseprogram tilbys alle barnefamilier, barn og ungdom et tilbud om både helsekontroller og helsesamtaler med lege og helsesykepleier. Dette gir ansatte i helsestasjon og skolehelsetjenesten en unik mulighet i å snakke med barn og ungdom som har foreldre eller andre nære personer som veteraner
--	--

9. Kontaktpunkt

LOKALT

Kommunal veterankontakt:

Magni Lunde, avd.leder psykisk helse og rus

E-post: magni.lunde@melhus.kommune.no

Telefon: 959 38 299

Servicesenteret, for leie av lokale:

E-post: servicesenteret@Melhus.kommune.no

Telefon: 7 85 80 00

Treffsted Trondheim:

Milano Nardo, første torsdag i måneden kl. 19.00

Bjørn Jomar Rundhaug

Telefon: 413 26 880

FORSVARET

Forsvarets helsetilbud ved somatisk og psykiatriske utfordringer

E-post: fsan.nmp@mil.no

Telefon: 23097930

Forsvarets «åpne dør»

inkludert institutt for militærpsykiatri og stressmestringsteam Midt-Norge, Værnes.

E-post: veteraner@mil.no

Telefon: 800 85 000

FRIVILLIGE VETERANTILBUD

Forsvarets grønne linje

Gratis krisetelefon i samarbeid med Kirkens SOS

Telefon: 800 30 445

Kameratstøttetelefonen

Anonym kontakt med veteran fra internasjonale operasjoner

Telefon: 800 48 500 (24 timer)

Forsvarets veteransenter, Kongsvinger

E-post: veteransenteret@mil.no

Telefon: 62 82 01 00

NETTSIDER

Lenke til nyttige ressurser og nettsteder angående veteraner:

<https://forsvaret.no/tjeneste/veteraner/lenker/veteranplan>

FORSVARET

www.itjenetesteformorge.no

www.forsvaret.no/veteraner

NOEN VETERANORGANISASJONER

NVIO – Norges veteranforbund for internasjonale operasjoner www.nivo.no

Veteranforbundet SIOPS – skadde i internasjonale operasjoner www.sioms.no

ANDRE RESSURSER

NAV

Kompetansmiljøet for veteransaker, NAV Elverum www.no/ Tlf: 55 55 33 33

REGIONALT SENTER FOR VOLD, TRAUME OG SELVMORDSFOREBYGGING (RVTS)

www.rvts.no